

La tribuna

L'austeritat frena el creixement i agreuja la crisi

La CNUCED diu que la reducció de les despeses pressupostàries comportarà menys ingressos públics

JAUME
Bartumeu

En l'edició del dimarts 6 de setembre, *Le Monde* publicava al seu suplement econòmic un dossier en el qual s'analitzava la crisi econòmica i es preguntava si es podia evitar una recessió.

Pels autors de l'estudi –Anne Rodier i Adrien de Tricornot– els plans d'austeritat que es multipliquen a Europa «podrien reforçar el risc de recessió».

Ens diuen així que la variable clau és el que els economistes anomenen «el multiplicador», que permet calcular l'impacte d'un estalvi pressupostari sobre el creixement de l'economia.

Dit altrament, es tracta de saber en quant una reducció x del pressupost influeix en la disminució de la riquesa econòmica del país.

En la situació actual a França el multiplicador s'estima a 1,8 tal com ho ha explicat a *Le Monde* Eric Heyer, director adjunt en el departament d'anàlisi i previsió del *Observatoire français des conjonctures économiques* (OFCE). I aplicant aquell multiplicador Eric Heyer diu que dotze mil milions d'euros de retallada pressupostària –com preveu el pla francès– «... és traduirà en 21,6 mil milions d'euros d'activitat en menys, és a dir un punt de PIB, per França en el 2012».

L'objectiu proclamat de reducció dels dèficits comporta, en aquest context, matar el creixement. Segons els càlculs de BNP Paribas, recollits per *Le Monde*, la factura de l'austeritat hauria de fer caure així dos punts de creixement a Grècia.

Coincidint en la mateixa línia d'anàlisi, la Conferència de les Nacions Unides pel Comerç i el desenvolupament (CNUCED) feia públic dimarts 6 de setembre, a Ginebra, el seu informe anyal sobre el comerç i el desenvolupament.

Hem de recuperar el convenciment que es poden exercir democràticament opcions possibles i diferents de les que dictin els poderosos de sempre

Aquesta agència de Nacions Unides afirma que la política d'austeritat radical no fa res més que augmentar el dèficit i la solució s'ha de trobar en una política expansionista. L'informe diu així que «... l'enduriment prematur de la política pressupostària posa en perill la recuperació mundial».

Veiem així com, en el moment que són molts els països que s'endinsen en la via de l'anomenat «rigor», la CNUCED avisa dels efectes devastadors que poden tenir, sobre el relançament econòmic i l'ocupació, les polítiques d'austeritat.

L'agència de Nacions Unides manifesta la seva inquietud davant

l'aturada del creixement a nivell mundial, però ho fa oposant-se a les retallades pressupostàries com a suposat remei de la crisi econòmica actual.

La CNUCED diu així «que la reducció de les despeses pressupostàries podria comportar una caiguda dels ingressos públics superior als estalvis aconseguits amb les mesures de contenció pressupostària, la qual cosa tindria conseqüències nefastes per a la viabilitat a llarg termini de les finances públiques i el deute».

Dit altrament, la reducció de la despesa es repercutiria, directament i negativament, sobre el consum de les famílies i es traduiria, inevitablement, en una disminució dels ingressos tributaris i un augment del dèficit pressupostari.

Tant és així que Heiner Flassbeck, director de la divisió per la mundialització i autor de l'informe de la CNUCED, assenyala que «... la situació és perillosa i podria portar a dos dècades perdudes en l'àmbit econòmic».

Supachai Panitchpakdi, secretari general de la CNUCED, va dir la setmana passada a Ginebra que li sabia greu veure com «... els països adopten mesures d'austeritat únicament per complaure els mercats i rebre la millor nota possible per part de les agències de classificació».

L'INFORME assenyala així que el «comportament irresponsable de nombrosos actors dels mercats financers privats va arrossegar la intervenció, molt costosa, dels poders públics per evitar l'enfonsament del sistema financer» per la qual cosa la CNUCED considera que «... l'opinió pública i els que prenen les decisions polítiques no han de fer confiança a aquelles institucions a l'hora de definir el que han de ser unes polítiques macroeconòmiques assenyades».

Em semblen unes bones reflexions quan s'acosta la data en la qual el Govern de DA haurà de presentar al Consell General el projecte de

pressupost pel 2012.

Darrera del seu aspecte tècnic i financer haurem de debatre de les opcions, ben diferents, d'orientació de l'economia andorrana. Els fonaments del contracte social modern que es concretaren en la Constitució del 1993 suposen mantenir la política social i la intervenció de l'Estat en l'economia.

Però els representants del conservadorisme financer han agafat la qüestió de l'endeutament com una justificació ideal per afavorir el triomf d'una concepció minimalista de l'acció pública. Fa quatre mesos que es va destil·lant l'argumentari de la impotència, explicant que qualsevulla orientació política que s'allunyés de l'ortodòxia seria sancionada pels mercats i per Standards and Poor's.

Ja d'entrada haurem doncs de recordar que l'endeutament s'ha de reduir no pas perquè l'acció pública no es pot permetre la despesa sinó, precisament, perquè l'endeutament (heretat de l'època liberal) fa impossible una acció pública en limitar, sota el pes dels interessos bancaris, les possibilitats d'acció de l'Estat al servei de l'interès general.

I també cal recordar, malgrat el difícil context actual, que l'endeutament és un mode de finançament clàssic de l'Estat i que comporta aspectes positius, com ho és finançar la inversió pública.

Front a l'amenaça d'una veritable renúncia del Govern a exercir la funció política, la responsabilitat ens obliga a proposar una política socialdemòcrata fonamentada en la confiança. Perquè creiem en la capacitat de la societat andorrana a autoinstituir-se amb actes positius hem de recuperar el convenciment que es poden exercir democràticament opcions possibles i diferents de les que dictin els poderosos de sempre.

I això ho podem plantejar als socialdemòcrates perquè estem en la política sense hipoteques ni submissións. ≡

President del Grup parlamentari socialdemòcrata